

עבודת השם

פירוש "כי תלא"

רבות הסכימו הרופאים לצילום חוזר ואכן נדהמו למראה עיניהם כשראו שאין שום דבר בגופו ושלחוהו לביתו לחיים ולשלום על זה נאמר צדקה תציל ממות. (לבוש יוסף)

וזה יתנו, כל העובר על הפקודים מחצית השקל, בשקל הקדש: (תישא ליג) וכבר אמרו חז"ל ששלשה דברים נתקשה בהם משה רבנו וסימנם משה, מנורה שנאמר וזה מעשה המנורה, שקל שנאמר זה יתנו כל העובר על הפקודים, החודש שנאמר החודש הזה לכם ראש חודשים, כזה ראה וקדש, ובמצות מחצית השקל נתקשה משה רבנו להבין כיצד במצוה זו יהא בה כוח לכפר, עד שהראה לו הקב"ה כמין מטבע של אש ואמר לו זה יתנו כל העובר על הפקודים, והרמו בזה שכמין מטבע של אש הראה לו הקב"ה למשה, שאם האדם נותן את הצדקה בבחינה של אש בחשק ובחמימות כאש אז ודאי יש בו כדי לכפר על נפשתיכם, וכאשר מקיים האדם את מצות הבורא בבחינה של אש בוערת לעבודת הבורא יש בכוח הכוונה של אותה מצוה לכפר אפילו על חטא העגל, וזה שאמר לכפר על נפשתיכם.

ועוד טעם למחצית השקל כיון שאין אדם יכול להסתפק בטובות שיש לו. תמיד הוא מרגיש חסרון. כיון שהוא נוצר מארבע יסודות עפר, מים, רוח, אש ושני היסודות עפר ומים ניתנים להישקל. אבל רוח ואש אינם ניתנים להישקל וזהו רמז למחצית השקל שאין אדם יכול למלא תאוותיו.

ובאופן אחר נראה לומר כמין מטבע של אש הוציא לו הקב"ה ואמר זה יתנו, כי הרי יודע שטבע האש מצד אחד היא לתועלת האדם ולעזרתו למאכל ולחמום וכדומה, מאידך ניסא האש היא סכנה גדולה ונוק גדול יכול לצמוח ממנה ע"י שיכולה לשרוף כל העומד בדרכה, אבל זה תלוי אם האדם יודע להשתמש באותה האש או זה לתועלתו, ואם חלילה אינו יודע אז אש אוכלתו, וכמו כן מטבע של אש הראה לו הקב"ה, לומר לו שבמטבע זה אפשר לפעול דברים נשגבים ומועילים בבחינת האש שהיא לתועלת האדם, ואם אין האדם יודע להשתמש באותה מטבע כראוי אלא הוא מבזבזה על דברים בטלים ואסורים אי"כ זה בבחינה של אש שורפת, וכמו שדרשו על הפסוק והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, סולם הוא בנימטריא ממון, שאותו ממון הוא מוצב ארצה, אבל אפשר לפעול בו בדברים שיכולים להגיע השמימה. וכך בכל דבר, שנאמר "והלך לפניך צדקך" הצדקה שהיהודי עושה מהממון הולכת לפניו בעולם הבא ואם מאותו ממון היה משקיע בתאוות ובמתנות הממון שמור לבעליו לדעתו שבגללו הפסיד עולם הבא.

"כי תשא את ראש בני ישראל, לפקדיהם, ונתנו איש כפר נפשו לה..." (תשא ל"א) ונתנו איש כופר נפשו לה': כלומר ציוה הקב"ה שלא תימנו את בני ישראל לי הגולגולות אחד ועוד אחד, לפי שבדבר המנוי שולטת עין הרע, ואם תמנה אותם לפי גולגולות תפרוץ בהם מגפה. וכן מצינו בדוד המלך ע"ה שמנה את ישראל לי גולגולות ופרצה מגפה ונפלו שבעים אלף נפשות מישראל לי שעין הרע דבר רע מאוד וצריך אדם להיזהר ממנה הרבה ונתנו איש כופר נפשו לה': כלומר ציוה הקב"ה שלא תימנו את בני ישראל לי הגולגולות אחד ועוד אחד, לפי שבדבר המנוי שולטת עין הרע, ואם תמנה אותם לפי גולגולות תפרוץ בהם מגפה. וכן מצינו בדוד המלך ע"ה שמנה את ישראל לי גולגולות ופרצה מגפה ונפלו שבעים אלף נפשות מישראל לי שעין הרע דבר רע מאוד וצריך אדם להיזהר ממנה הרבה. "זה יתנו" הראה ה' למשה כמין מטבע של אש ומשקלה כחצי השקל ואמר לו "כזה יתנו" (רש"י).

ומספרים על המקובל רבי מרדכי שרעבי זצ"ל שיום אחד פנה אליו יהודי בדמעות שלישי ואמר לו שיש לו גידול בגוף ב"מ, וצריך לעבור ניתוח בעוד שבועיים. הסתכל הרב על הצילום ואמר לו בעזרת ה' לא תצטרך לעשות ניתוח, רק תיתן שתים עשרה אלף לירות עבור התיקון שנעשה. למרות שבדרך כלל הרב היה מבקש ששים לירות אבל במקרה הזה למרבית הפלא ביקש הרב סכום גדול. באותו יום הלך החולה, לווה את הכסף ונתן לרב את כל הסכום הנדרש. ומיהר הרב וחילק למוסדות ולאברכים את כל הכסף, ועשה תיקון. לאחר שבועיים אמר לו הרב תאמר לרופאים שאני מבקש שלא יעשו ניתוח לפני שעושים צילום חוזר. הלך ואמר לרופאים כדברי הרב ולא הסכימו, וטענה בפניהם יש לנו צילום ברור מפעם שעברה, ושום דבר לא ישתנה. לאחר דבר לא ישתנה. לאחר הפצרות

17:23	כניסת השבת
18:22	צאת השבת
17:45	שקיעה
18:57	ה. תם
6:02	הנץ

הפטרנה: יו"ה דבר ה'

"עֲשֵׂת אֶתָּה קִטְרֵת, רִקַּח מַעֲשֵׂה רוּקַח, מִמֶּלֶךְ, טְהוֹר קֹדֶשׁ". (תישא לילה) "בעל הטורים" מביא מדרש: "מעשה רוקח - 'זבובי מות יבאיש יביע שמן רוקח יקר מחכמה מכבוד סכלות מעט' (קהלת י, א), זהו שדרשו רבותינו שהיו מרננים אחר הקטורת לומר: בה מתו נדב ואביהוא, בה מתו עדת קרה, שנאמר 'מוות' גבי 'רוקח', דהיינו קטורת. ואמר להם משה: ראו שאין הקטורה ממית, אלא אדרבה, מחיה, שנאמר לאחר מעשה קרה ועדתו: 'וייקח אהרון כאשר דיבר משה וירץ אל תוך הקהל והנה חל הנגף בעם וייתן את הקטורת ויכפר על העם, ויעמוד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה' (במדבר, קרח יז, יביג), דכתיב: 'טהור קודש', אלא החטא ממית, ע"כ. נדב ואביהוא נשרפו על שהקטירו קטורת, כפי שנאמר: 'ויקחו בני אהרון נדב ואביהוא איש מחתתו ויתנו בהן אשר וישמו עליה קטורת ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא צוה אותם, ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם וימותו לפני ה'". (ויקרא יא, א-ב). אצל קרח ועדתו אומר הכתוב: 'ויקחו איש מחתתו ויתנו עליהם אש וישמו עליהם קטורת ויעמדו פתח אהל מועד ומשה ואהרן" (במדבר, קרח טז, יח), ואחר כך: "ואש יצאה מאת ה' ותאכל את החמישים

ומאתים איש מקריבי הקטורת" (שם, לה). יוצא מזה שקטורת יכולה לגרום למיתה למי שמשתמש בה. ומצד שני, אנו רואים בשעת המגיפה שאותה קטורת יכולה לגרום לחיים ולהצלה. איזה דבר ישנו בקטורת שגורם לקוטביות הזו, שמצד אחד זהו הדבר הכי מסוכן לשימוש, ומצד שני זהו הדבר הכי יעיל נגד מיתה? אמרו חז"ל בנגמרא בריתות (ו ע"ב) אמר רבי חנא בר בונא אמר רבי שמעון חסידא כל תענית שאין בה מפורשען ישראל אינה תענית, שהרי "חלבנה" ריחה רע, ומנאה הכתוב עם סממני הקטורת, ע"כ. ה"חלבנה" מנויה בין אחד עשר סממני הקטורת, ככתוב: "קח לך סמים נטף ושחלת וחלבנה סמים ולבונה זכה" (שמות, כי תשא ל, לד). הנגמרא למדה מכאן, למרות שסמים נועדו לתת ריח טוב בזמן הקטרת הקטורת, מכל מקום מערבים בו גם סם שריחו רע, לרמוז שאין לנו להקל ברשעים פושעי ישראל שלא יהיו בכלל תעניותינו ותפילותינו. ושואלים המפרשים, מה מוסיפים כביכול אותם רשעים בתענית של כלל ישראל? וכי לא עדיף שיהיו כולם צדיקים? ואילו מלשון הנגמרא משמע שצריך לצרף עמנו פושעי ישראל, שנאמר: כל תענית שאין בה מפורשען ישראל אינה תענית.

סיפור בהמשכים
"הניגון האחרון" חלק ב.

קיצור: רבי משה-לייב מססוב. הוא ובני משפחתו, ועמם כל מיטלטליהם, עשו את דרכם אל העיר אפטה... **המשך:** ה'כליזמרים' של אפטה נודעו לשם-דבר בכל הסביבה, ורק בעלי האמצעים יכלו להזמיןם לשמחותיהם. בלילה הזה היו בטלים ממלאכתם, אולם כאשר שמעו על השמחה הגדולה בבית ישראל-יצחק השמש, מיהרו להשתתף בה. עם בואם גאתה השמחה, והם ניגנו את מיטב ניגוניהם. בעיצומו של ניגון אחד ומיוחד השתלבה פניו של רבי משה-לייב והוא בער כלפיד אש. הכול הביטו בו בעיניים משתאות, והנגנים ניגנו את הניגון בדקות עד שכלה כוחם. או-אז התעורר רבי משה-לייב משרעפיו, ואמר לנגנים: "אני מתפלל להקב"ה שאזכה כי תנגנו ניגון זה אחר מיטתי בבוא יומי...". שמחת החתונה נמשכה עד אור הבוקר, ורבי משה-לייב השמיע דברי ברכה, שזורים בפסוקים ופתגמים, וגם חידודים כדרך ה'בדחנים'. הכול סברו כי האיש המופלא הוא קרוב משפחתו של החתן, שבא עמה לחתונה. הכול הביטו בו בהשתאות. דמותו כמראה איש אלוקים, פיו שופע דברי תורה כאחד הגאונים, אך התנהגותו בפשטות רבה, כאחד האדם. זו הייתה ההיכרות הראשונה של תושבי אפטה עם רבי משה-לייב מססוב, שקבע את משכנו בעיר אפטה. שנים עברו. רבי משה-לייב עבר לעיר ססוב שבגליציה ומשם הפיץ את אורו. כאשר באה עת פטירתו, בדיק הייתה אמורה להתקיים חתונת בת אחד מנכבדי העיר. רבי משה-לייב ביקש לקרוא למחותנים, וגזר עליהם שלא ימעיטו משמחתם כמלוא נימה. "אשמח אם גם תשמחו אותי בשמחתם", הוסיף. דבריו נשמעו סתומים אך לא נותר זמן לעסוק בהם, כי כעבור שעה קלה השיב רבי משה-לייב את נשמתו ליוצרה. אבל כבד ירד על תושבי העיר, שיצאו ללוותו בדרכו האחרונה. בעוד הקהל עושה את דרכו לעבר בית-העלמין והדמעות זולגות כמים, נשמע קול שקשוק מרכבותיהם של ה'כליזמרים' מאפטה, שבאו לחתונה. "מי הנפטר?", שאלו הנגנים. "רבי משה-לייב מססוב", הייתה התשובה. באותו רגע הבריק בזיכרונם סיפור חתונת בתו של ישראל-יצחק השמש. הם נזכרו פתאום בבקשתו המיוחדת של רבי משה-לייב בעניין אותו ניגון, שלא נדמין להם לנגנו מאז... בטרם נסתם הגולל הושיבו בית-דין לדון אם אפשר לקיים את בקשת הנפטר. ההכרעה נפלה כי יש לקיים את הבקשה, ובפרט לנוכח דבריו הסתומים אל בני משפחת העשירי שישמחוהו בשמחתם. ממעמד כזה לא נראה מעולם. בית-העלמין מלא עם רב, כאוב ובוכה, וסביב הקבר הפתוח עומדים ה'כליזמרים', וכלי-הנגינה בידם, ובהשתפכות הנפש מנגנים את הניגון המיוחד...**סוף!**

פינת ההלכות
"דיני דליקה בשבת"

ע"פ ילקוט יוסף
כרך ד.

טז. לאחר שהזמינו את המכבי אש, והללו נוכחו לראות שאין סכנה בדליקה זו, והם רוצים לחבר צינור לברז הראשי (חיבור מהיר - שטורץ - הנעשה על-ידי הברגה) והצינור יש בו פתחים סמוכים זה לזה, שעל-ידי זרימת המים תיווצר כעין חומה של מים, אשר תמנע את התפשטות האש, יש להסתפק אם מותר להם לעשות כן, או לא, (גם אם אינם מפעילים את משוכת המים, או שאר דברים הכרוכים באיסורי שבת) ולכן לדינא יש להימנע מכך.

יז. דליקה שאחזה במפה שעל השלחן, או בשטיח, אם יש חשש שהאש תתפשט במהרה ויבואו לידי חשש סכנה, מותר לכבות את המפה או השטיח בשבת. אבל אם אין שום חשש סכנה, אסור לכבות את הדליקה בשבת, ומכל מקום רשאי לשפוך מים בצידה השני של המפה. ואם המפה מלוכלכת אין לשפוך עליה מים, מפני שנמצא עובר על איסור כיבוס, אלא ישפוך עליה בצידה השני שאר משקין, כמו יין, מיץ טמפו וכדומה. ואם אין הכמות של שאר המשקים מספיקה, אין לשפוך שם מים, מאחר שאין בדבר חשש סכנה, ואין להחיר איסור כיבוס בשביל הפסד ממון. ורק אם המפה נקיה ואין עליה שום כלוך, מותר לשפוך עליה בצידה השני גם מים (מפני שבבגד נקי לא אמרינן שרייתו זהו כיבוס) (ילקוט"י שבת ד עמ' שעד). וראה לעיל סימן רעז, בדיון נר שנפל על המפה אם מותר לנערו לארץ להציל מהפסד ממון. ראה שם.

עלון זה לעילוי נשמת!

יגאל יוכפז בן שושנה	ברוך עובדיה בן שרה
שלום בן משה	שרה בת סלמה
שלום בן אברהם	אסתר בת חנה
יחזקאל אליהו בן סמרה	ציון עובדיה בן רחל
יעקב לקס בן אסתר	נעמי לקס בת אסתר
רבקה בת כאונו וחנניה	רחל עובדיה בת אסתר
אברהם דמתי בן אסתר	שלמה בן אליהו ושרה
יוסף צברי בן אהרון	דוד שורמזון בן חוה

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.
המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.asef@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי לדעת, דרשו, ועוד..